

debatt

«Tatwaen» mot Ulateig

Søk på å hindre forfattere med ubehagelige synspunkter i å komme til orde er noe nytt. Men sjelden opplever man så åpenbare forsøk på å kneble en forfatter som de man har vært vitne til når det gjelder Egil Ulateig og hans bok om likvideringene.

Det begynte før boken var trykt. Forlaget mottok, ifølge Per Bangsund i Tiden/Gyldendal, «diskrete henvendelser» om å stanse utgivelsen. Hvem henvendelsene kom fra, opplyser han dessverre ikke om.

Etter at boken har utkommet, har en rekke personer med historikeren Arnfinn Moland i spissen omtalt boken i vendinger som best kan karakteriseres som overfall, ledsaget av grove personangrep mot Ulateig og Bangsund. Krav om at boken skal inndras – sensur – har vært reist uten bluss.

Enda mer skremmende er det at aksjonen mot boken åpenbart har vært samordnet, og at aviser har latt seg bruke til å støtte forsøkene på å diskreditere forfatteren og forlaget. Hvordan kan ellers følgende forklares?

28. november fikk Arnfinn Moland en helside til rådighet i en avis til en blanding av omtale og utskjelling av boken. 29. november ga historikeren Svein G. Holtmark boken en overhaling på kronikkplass i en annen avis. Der er han istand til å henvise til Molands artikkel i den første avisen dagen før.

Hvordan lot det seg gjøre? Skrev Holtmark sin kronikk om ettermiddagen etter at han hadde lest den ene avisen, og styrtet ned til den andre avisen som trykte kronikken på røde rappen?

Eller skulle forklaringen være at Moland og Holtmark kan bestille spalteplass for å få ram på en forfatter og en bok som tillater seg å sette spørsmål til den rådende makt? Eller kanskje det er en annen forfatter og en annen bok som har rett til å utøve sensur, og oppklare hvordan Moland og Holtmark kan sikre seg spalteplass til sin todagers føljetong i to forskjellige aviser?

Man kan tenke seg hva reaksjonene ville vært hvis en annen forfatter og en annen bok hadde blitt utsatt for noe liknende. Det ville utvilsomt ramaskrik om forsøk på å kneble anderledes tenkende, angrep på ytringsfriheten, hele registret av harmdirrende protester som vanligvis ikke lar vente på seg når en forfatter og en bok blir utsatt for sensurforsøk.

Aksjonen mot Ulateig minner om en hjemmestrikket fatwa fra presteskapat av troende okkupasjonshistorikere mot en som har forsyndet seg mot den sanne tro.

En annen sak er at Ulateigs bok inneholder en rekke grove og fremfor alt unødvendige feil. Men når ble det vanlig å kreve en bok inndratt fordi den inneholder feil? I siste nummer av fagprosakribentenes blad Prosa slakter professor Kåre Lunden introduksjonsbindet i Gyldendals nye seksbinds verk «Historien om Norge», forfattet av Karsten Alnæs. Lunden setter fingeren på en lang rekke dryge feil fra forfatterside både hva fakta og vurderinger angår, og tratar Alnæs så godt som all ære som historikervirke.

Men Lunden krever ikke av den grunn at forlaget skal inndra boken og sette munnkurv på forfatteren. Lundens storsinn kan selvsagt skyldes at Alnæs' bok handler om en annen historie og en annen tid. Det kan også skyldes at han ikke vil innlemmes i skaren av historikere som roper på munnkurv og sensur når de møter avvikende synspunkter og vurderinger.

Gakk hen og lær, Moland, Holtmark og de dunkle personene bak de «diskrete henvendelsene» til Per Bangsund i Tiden/Gyldendal.

Nils Rømming

Dagbladlesernes egen spalte

Red. GRETHE N. EYMORK

kort&godt

Tlf.: 22 31 06 00
Telefaks: 22 31 09 79
E-post: KortogGodt@dagbladet.no
Adresse: Kort&Godt, Dagbladet, postboks 1184, 0107 Oslo

Vær bevisst når du handler mat

For de fleste nordmenn er den tiden vi nå går inn i, en høytid preget av mye god mat og drikke. Vi bruker gjerne litt ekstra penger til en saftig og mar bliff eller ribbeskiver med sprøstekte svorkanter. Matgleden er halve føda, det er vel ingen som er i tvil om det.

Det som derimot kunne ødelegge denne gleden, er å bli uopplagt. En av grunnene til dette er tilsetningsstoffene i en rekke matartikler. I kjøttdiskene finnes stort sett kun kjøtt med natriumnitritt (E-250). Dette stoffet var forbudt i Norge på 70-tallet.

De som er «light»-elskere bør passe seg. Mange «light»-artikler inneholder et stoff, Apartam. Offentlig granskning av forskningsrapportene fra kjemikaliebedriften G. Dsearle klarte å avsløre en rekke mangler ved den forskningen som var grunnlaget for at stoffet ble lovlig. Feks. var et forsøksdyr som etter journalene døde i 88. uke, plutselig levende igjen i 108. uke.

Du bør heller ikke ha god samvittighet når dine barn sitter med kunstige godterier i hånda. Jeg kan nevne at i en undersøkelse i Danmark fantes det feil i deklarasjonene på godteriposer på hele 70%. Det vil si 7 av 10 godteriposer inneholdt forbudte eller for nye E-stoffer eller mangel på varedeklarasjoner. Ren sjokolade hadde feilprosent på 0.

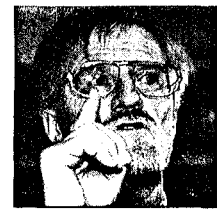
Det skal ikke utelukkende at det finnes et bredt tilbud av mat uten tilsetningsstoffer. Det eneste som kreves av deg er at du må være mer bevisst om hva du kjøper.

AIF Kristoffer Ødegaard, Oslo

JULEMAT OG BORDEKORASJON: Denne måneden proper nordmenn flest i seg – og det er kanskje like godt at vi ikke alltid vet hva vi egentlig setter til livs.

Du var ynkelig helseminister Hernes!

GUDMUND HERNES: Over nyttår kommer helseministerens psykiatrimelding.

I Debatt-21 kom du med den lettvinthet at psykiatriske pasienter, som i dag fyller flere hospitser, har det bedre enn pasientene bak Reitgjerdets plankegjerde da du var yngre.

På Reitgjerdet kunne pasientene oppleve reimer, vold, og annen tvangsbehandling – joda. Men psykiatriske pasienter på dagens hospitser kan både ha det verre og bli mer skadet...

Utgangspunktet er det faktum at mange sterkt behandlingsstremgende

personer i dag ikke gis plass ved våre psykiatriske sykehus. Andre utskrives for tidlig, og noen opplever en nedbrytende «svingdørs-politik» dvs. inn og ut, inn og ut. Poenget er at syke mennesker i stort omfang overlates til seg selv – på hospitser. Og nettopp fordi de er psykisk syke, befinner de seg i en særdeles sårbar situasjon. De blir lettere enn andre ofre for den verden de møter: Vold, narkotika, prostitusjon, kriminalitet. For 15 år siden opplevde jeg hvordan unge kvinner ble prostituerte på hospitserne, der de var stuet vekk og betalt for av Oslo kommune. Forholden er verre i dag!

Tilleggs-skadene som psykiatriske pasienter får på hospitserne er ofte massive. Noen blir narkomane, noen prostituerte og noen kriminelle – og det hele blir selvfølgelig mye dyrere for samfunnet. Unntatt når noen i fortvilelse ser sitt eget liv.

Grode Gjertsen, Sosionom

Urgrunnen?

Åpenheten for lukket Lukketheten for åpen Universet krummer seg tilbake i seg selv
Gudrun Kolderup Oslo

«Innvandrerregnskap»?

Nå har vi fått lagt på bordet noe som skal forestille et «innvandreregnskap». Man må være temmelig enfoldig skal man tro på dette. Langt de fleste innvandrere går arbeidsløse eller er på høytt av ingen tør regne på dem, sier en lokal observatør, fremdeles følge bladet Kapital. I tillegg kommer kommunenes utlegg som er på 10-talls milliarder kroner i 90-årene, bare over statsbudsjettet. Dette er lavt regnet, sammen med de så høye at ingen tør regne på dem, sier en lokal observatør, fremdeles følge bladet Kapital. I tillegg kommer kommunenes utlegg som er på 10-talls milliarder kroner i 90-årene, bare over statsbudsjettet.

Frode Geitvik, Informasjonssjef, Aker RGI (under fusjon)

regnskapet være et kostingsverk hvor fastsatt er gitt på forhånd. Det nye «Innvandrerregnskap» må betraktes som løgnpropaganda hvor hensikten heller middelet. Tore Pettersen, Loddefjord

Skriv om aktuelle emner, under fullt navn. Vi forbeholder oss retten til å forkorte. Ubenyttede innlegg blir ikke returnert. Ukas beste innlegg blir honoreret med 500 kroner.

Dagbladet Akersgata 49, Oslo. POSTADRESSE: postboks 1184 Sentrum, 0107 Oslo. TIPSELFONINGSTID 22 00 00 00

SENTRALBORD 22 31 06 00:
07.30–24.00, søndag 17.00–23.00
Direkte linjer når sentralbordet er stengt:
Sentralredaksjonen: 22 31 06 90
Vaktsjef: 22 31 07 81
Utenriksredaksjonen: 22 31 07 72
Sporten: 22 31 07 98
Diktalon: 22 31 07 92
Desktakt: 22 31 07 22, 22 31 07 51
Rosepsjon: 22 31 08 88
Telegrammer: Dagbladet Oslo
Teleks: 71020.
Dagbladets elektroniske avis:
http://www.dagbladet.no
Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg i vår elektroniske utgave på internett.

E-POST:
Sjefredaktør Harald Stanghelle:
Harald.Stanghelle@dagbladet.no
1000-tipssett: 1000TIPSET@dagbladet.no
Kort&Godt: KortogGodt@dagbladet.no
På din side: På din side@dagbladet.no
Tafelaks: 22 31 09 25
Redaksjonen: 22 42 95 48
22 31 09 79
Produksjonen (Desk): 22 31 06 05

Annonseavdelingen: 22 31 05 05
Administrasjonen: 22 31 06 08
Økonomiavdelingen: 22 31 06 06
Kulturavdelingen: 22 31 05 00
Lederavdelingen: 22 31 05 20
Kjørekontoret: Apert 01.30–14.00, lørdag 23.00–12.30, søndag 09.30–10.00, 67 92 75 60
Løssalg: 22 31 05 11
Dagbladsentralen: 22 31 06 40
KS AS Dagblad-Trykk: 67 92 75 00

UTLANDET:
New York:
30 River Road, apt. 22C, New York NY10044 USA
Journalist: Halvor Eivik
Tlf. privat: 00-1 212 355 2567
Telefaks: 00-1 212 759 2558
London: 13 Marlborough Road, Laling, London W5, England.
Journalist: Jan Tystad
Tlf.: 00 44 181 567 76 29
Telefaks: 00 44 181 840 68 13
København:
Dagbladet BT, Kr. Bernikowsgade 6, DK-1147 København.
Journalist: Astbjørn Svarstad.

Tlf.: 00-45-32 95 79 50
Telefaks: 00-45-32 95 79 33
Stockholm:
Journalist: Pål Gleditsch.
Tlf.: 00-46-8-34 15 26
Telefaks: 00-46-860 00 177
LOKALREDAKSJONER:
Nord-Norge-kontoret:
Strandgata 34, Postboks 469, 9001 Tromsø.
Tlf.: 77 66 66 60/77 68 67 69
Telefaks: 77 65 81 80
Journalister: Per Lars Tonstad, Danny Pelicer
Trøndelagskontoret:
Dagbladet
7005 Trondheim
Tlf.: 73 52 87 09, telefaks: 73 52 75 03
Journalister: Kjell-Ivar Myhr, Morten Stokkan
Vestlandskontoret:
Nygårdsst. 17–19, 5015 Bergen.
Tlf.: 55 32 09 29, telefaks: 55 32 90 57
Journalister: Leif Stang, Sveinung W. Jensen

Rogalandkontoret:
Verkstgt. 62, 4013 Stavanger.
Tlf.: 51 89 61 11, telefaks: 51 89 37 77.
Journalist: Tone Vassbo
Telemarkkontoret:
Nedre Hjellegt. 4, 3724 Skien.
Tlf.: 35 53 09 90, telefaks: 35 53 09 95.
Journalist: Bernt Blomquist
Sørlandskontoret:
Markensgt. 42, Postboks 659, 4601 Kristiansand.
Tlf.: 38 02 11 55/38 02 11 31
Telefaks: 38 02 09 92
Journalister: Birger Folmar, Eivind Pedersen
ABONNEMENTSSERVICE:
Åpningstid: Man–fred: 12.00–15.00
Telefon: 22 31 06 00, 67 92 75 10
ABONNEMENTSPRISER inkl. søndag:
Pr. kvartal: kr 780. Pr. halvår: kr 1500. Pr. år: kr 2900. Fyllingeløp.
Formframstilling: AS Dagbladet, Akersgt. 49, Oslo 1. Trykk: KS AS Dagblad-Trykk, Lørenskog.